

**Ouderbeleidsplan
OBS de Kubus
2017-2018**

Hoofdstuk 1 - Algemene doelstellingen en uitgangspunten

Inleiding

Alle scholen in Rotterdam worden aangemoedigd tot actief ouderbeleid. De school draagt zorg voor de bevordering van ouderbetrokkenheid, waaronder het onderwijsondersteunend gedrag van ouders zodat ouders beter betrokken raken bij de onderwijs carrière van hun kinderen. Daarnaast legt zij verbindingen tussen verschillende activiteiten op of om hun locatie voor leerlingen, kinderen, ouders of buurtgenoten. Ons ouderbeleid is gericht op versterking van het educatief partnerschap en het onderwijsondersteunend gedrag van ouders.

In de afgelopen schooljaren is het Partnerschapsteam opgericht en zijn 'de Zes zekerheden van de Kubus' opgesteld. Inmiddels is elk jaar een zekerheid centraal gesteld, namelijk Veilig voelen, Welkom voelen, Informatievoorziening en tijdig informeren, Informeren over de lesstof, Optimaal presteren en Verhaal kwijt kunnen bij de leerkracht. De zekerheid 'Informatievoorziening en tijdig informeren' is niet specifiek aan bod geweest maar heeft wel veel aandacht gekregen in de afgelopen jaren door het werken aan de andere zekerheden.

Het komende schooljaar zal er weer opnieuw worden gekeken naar de zekerheden en wordt bekeken welke zekerheid weer nieuwe input kan gebruiken. Hieruit zullen weer actiepunten komen welke dit jaar worden uitgewerkt en uitgevoerd.

Vorig schooljaar heeft, net als het voorgaande jaar, in het teken gestaan van voortzetting en uitdieping van het ouderbeleid, gericht op onderwijsondersteunend gedrag en educatief partnerschap. Zo namen steeds meer ouders deel aan educatieve activiteiten als Ik en Ko of Overstap, of kwamen steeds meer ouders individueel langs om te vragen hoe zij hun kind kunnen helpen bij schoolwerk. Ook gaven leerkrachten aan makkelijker contact te hebben met ouders.

Wij willen het beleid in 2017-2018 op deze manier voortzetten, gezien de positieve effecten. Daarnaast zal er worden ingezet op nieuwe ideeën en activiteiten.

Wij zijn ons als school ervan bewust dat het vergroten van educatief partnerschap en verbetering van onderwijsondersteunend gedrag "van twee kanten" moet komen. Er ligt hierbij een gedeelde verantwoording: van ouders maar ook van het schoolteam.

Een aantal van de successen op het gebied van ouderbetrokkenheid die wij graag willen borgen en uitdiepen:

- Invoering van de app Klasbord. Elke klas heeft een eigen groep waarin informatie en foto's worden gedeeld door de leerkrachten. Alleen ouders van die groep kunnen de berichten lezen.
- Invoering van Whatsapp-groepen. Hoewel Klasbord in sommige groepen erg goed loopt, bleken er ook groepen waar de informatievoorziening via Klasbord minder goed gelezen werd. Daarom is besloten om te gaan werken met Whatsapp-groepen. In schooljaar 2016-2017 is hiermee gestart. Wegens de positieve resultaten is besloten dit schooljaar dit voort te zetten en uit te breiden.
- Informatiemomenten. Een aantal keer per jaar organiseert de leerkracht een informatiemoment voor de ouders van de eigen groep waarin informatie wordt gegeven over het onderwijs en gerelateerde onderwerpen.

- Omgekeerde oudergesprekken. Ouders vertellen iets over (de talenten van) hun kind. In de bovenbouwgroepen worden de kinderen vooral betrokken bij de gesprekken en vertelt het kind over zijn/haar doelen.
- Taal- en Rekentassen. Met een groep ouders zijn taal- en rekentassen gemaakt. Ieder kind krijgt een tas uitgeleend en kan zo thuis met ouder/verzorger aan de slag met taal- en rekenspelletjes.
- Overstap. Ouders van groep 3 kunnen meedoen met het programma Overstap; een aansluiting op Veilig leren lezen.
- Kleuterthema's. Dit schooljaar is de overstap gemaakt naar een nieuwe methode: Schatkist. Er zal gekeken worden naar het bijbehorende ouderprogramma en hoe hier invulling aan te geven.
- Themabijeenkomsten door externe organisaties. Ouders kunnen meedoen aan cursussen of activiteiten, met verschillende thema's. Dit kunnen thema's zijn gericht op opvoeding, school of andere onderwerpen.
- Bevorderen van individueel contact waardoor ouders steeds meer de stap naar school nemen om te vragen hoe zij hun kind thuis het best kunnen begeleiden met o.a. schoolwerk.
- Utdelen van klaskalenders. Aan het begin van het schooljaar krijgt ieder kind een klaskalender mee met de belangrijke data van dat schooljaar.
- Deelname aan SV Gio. Kinderen doen mee met een buitenschools project om taal en rekenen te bevorderen terwijl ouders een deelnemen aan een aantal bijeenkomsten waarin zij uitleg krijgen over hoe zij hun kind kunnen begeleiden.
- Aandacht voor feestdagen van verschillende culturen. Iedere leerkracht besteedt in de klas aandacht aan feestdagen van verschillende culturen/religies.
- Gebruik van Facebook.
- Inloop in verschillende groepen. Ouders kunnen één of meerdere momenten in de week komen kijken in de klas van hun kind. Vaak gecombineerd met het samen maken van een werkje.
- Inzetten van hulpouders. Hulpouders ondersteunen de leerkrachten door bijv. met groepjes kinderen te flitsen of te lezen.
- Deelname aan de Voorleesexpress. Bij deelnemende gezinnen komt 20 weken lang een vrijwilliger langs om voor te lezen aan gezinnen die hier moeite mee hebben. Doel is dat ouders dit op den duur overnemen.

Vanuit het Partnerschapsteam zullen er nieuwe activiteiten worden opgesteld; deze vloeien voort uit de zekerheid die komend jaar centraal staat.

1.1 Doel van ouderbetrokkenheid

1. Een bijdrage leveren aan een optimale schoolloopbaan van het kind; het versterken van leerresultaten, bevorderen van de brede ontwikkeling van kinderen,
2. Het bieden van opvoedingsondersteuning.
3. Het stimuleren en versterken van de pedagogische afstemming en samenwerking tussen ouders en leerkrachten.
4. Het bevorderen van onderwijsondersteunend gedrag van ouders.
5. Ouders aanmoedigen te participeren in allerlei activiteiten die op de school aangeboden worden.
6. Ouders met diverse achtergronden met elkaar in aanraking laten komen, het bevorderen van de integratie.
7. School als ontmoetingspunt voor ouders (wijkbewoners).
8. Het stimuleren van betrokkenheid van ouders bij keuze- en schakelmomenten, waaronder de overgang van kleuters naar groep 3 of de overgang van groep 8 naar het voortgezet onderwijs.

1.2 Partnerschap

Partnerschap tussen ouders en school is te omschrijven als wederzijdse betrokkenheid, met het oogmerk optimale omstandigheden voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school te realiseren. Ouders en school hebben een gezamenlijk belang: een zo gunstig mogelijke ontwikkeling van het kind.

Scholen hebben de taak om te zorgen dat ouders goed geïnformeerd worden, dat ze ervaren dat ze welkom zijn op school, dat ze als gelijkwaardige partners worden beschouwd en dat hun inzet ertoe doet.

Partnerschap is geen doel op zich, maar staat in dienst van een vijftal doelen:

- **Pedagogisch doel:**

Het realiseren van afstemming in opvoeding denken en handelen, dus in benadering van kinderen thuis en op school.

- **Didactisch doel**

Het realiseren van afstemming tussen school en ouders in de aanpak van het leren van het kind.

- **Maatschappelijk doel**

Het stimuleren van de pedagogische civil society waarin ouders met hun kinderen activiteiten ondernemen in de wijk ter versterking van de sociale netwerken van ouders en de bewustwording van burgerschap bij de kinderen.

- **Organisatorisch doel:**

Het optimaliseren van het reilen en zeilen van de school als organisatie en gemeenschap mede door de inbreng van ouders.

- **Democratisch doel:**

Het informeel en formeel meedenkend en mee beslissen van ouders met de school en het afleggen van verantwoording door de school over haar werk aan ouders.

Voor een aantal zaken delen school en ouders de verantwoordelijkheid. Er ligt echter een verschil in de eindverantwoordelijkheden, namelijk:

- ouders hebben de eindverantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kind en voeren daarover ook de regie. De school zal ze daarbij helpen door expliciet aan te geven waar ze pedagogisch voor staat en gaat, kortom door helder te communiceren hoe haar pedagogisch profiel eruit ziet;
- de school heeft de eindverantwoordelijkheid voor de inrichting en de kwaliteit van het onderwijs en de opvoeding binnen de school. Ze legt daarover horizontaal en verticaal verantwoording af (democratisch doel).

1.3 Voorwaarden

Ouders zorgen voor randvoorwaarden voor optimale prestaties van de kinderen op school (bijvoorbeeld: uitgerust en goed gevoed op school). Ouders kunnen het kind stimuleren in zijn ontwikkeling op school door bijvoorbeeld interesse te tonen in de schoolprestaties van hun kind of door te helpen met huiswerk. Ook leerkrachten zorgen voor randvoorwaarden door meerdere facetten van het actief ouderschap te stimuleren.

1.4 Communicatie tussen ouders en school

De overgrote meerderheid van de ouders wil graag informatie hebben over de leerprestaties en het welbevinden van hun kind. Hier wordt op verschillende manieren invulling aangegeven: mondeling, schriftelijk en door het gebruik van digitale media.

1.5 Verschillende opvattingen van ouders over opvoeden

- Ouders bepalen zelf hoe zij hun kind opvoeden.

- Ouders overleggen echter ook met familie en leerkrachten over hoe ze hun kind groot brengen.
- Sommige ouders laten de opvoeding over aan de school.
- Vele ouders ondersteunen actief het onderwijs.

1.6 Ouderbetrokkenheid

“Ouderbetrokkenheid houdt in de betrokkenheid van ouders of opvoeders uit het eerste opvoedmilieu bij de schoolloopbaan en ontwikkeling op school van hun kind(eren) in het tweede opvoedmilieu en de gang van zaken binnen dit opvoedmilieu”.

Er zijn verschillende vormen van ouderbetrokkenheid te onderscheiden. Allereerst spreken we van onderwijs- en ontwikkeling ondersteunende of kindgerichte ouderbetrokkenheid wanneer we het hebben over de betrokkenheid van ouders bij de schoolloopbaan, de ontwikkeling op school en de schoolprestaties van hun kind.

Daarnaast spreken we van organisatiegerichte ouderbetrokkenheid of ouderparticipatie als ouders participeren in activiteiten van de school of zich actief inzetten voor de school (formeel door zitting te nemen in een medezeggenschapsraad, ouderraad of ouderplatform of informeel als vrijwilliger op de school).

1.7 De vier dimensies van sociale ondersteuning in contacten met ouders

1. Pas als ouders zich *welkom voelen* en op hun gemak zijn, zich veilig voelen en vertrouwen hebben in de leerkracht; zich emotioneel ondersteund voelen kan er echt contact tot stand komen. Zich welkom voelen is een basis voor de vertrouwensband.
2. *Respect voor autonomie van ouders* is van groot belang. Het gaat hierbij om respect voor de persoon als ouder, diens culturele achtergrond, respect voor zijn/haar keuzes, gewoontes, gedrag en opvoedingsideeën. De leerkrachten zijn de professionals, de verantwoordelijkheid om de eerste stap te zetten ligt dan ook bij hen.
3. *Structuur bieden*; door heel duidelijk te zijn wat er van de ouders verwacht wordt. Leerkrachten kunnen op verschillende manieren structuur aanbrengen in de oudercontacten: door het gebruik van de ruimte, door afspraken te maken over de tijd, door activiteiten te organiseren, door hun eigen houding en gedrag en door duidelijk te zijn naar ouders.
4. In het belang van het kind moet er regelmatig tweezijdig *informatie uitgewisseld* worden met de ouders. Effectiviteit is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Uitwisseling van informatie is nodig om het kind zo goed mogelijk te begeleiden in zijn ontwikkeling. Verschillende vormen van uitwisseling:
 - Zakelijke informatie over openingstijden, de hoogte van de ouderbijdrage en de afspraken en (school)regels.
 - Informatie over de werkwijze van de school.
 - Informatie over activiteiten voor en met ouders.
 - Informatie over vorderingen van het kind.
 - Informatie van de ouders over het kind.

1.8 De Medewerker Ouderbetrokkenheid

Doel van de functie:

De Medewerker Ouderbetrokkenheid is van eminent belang om de verbinding te leggen tussen de ouders en de school. Hoge betrokkenheid van ouders heeft een significant effect op de verbetering van de onderwijsleerresultaten. Enthousiasmeren, inspireren, motiveren, stimuleren en verbinden zijn kernwoorden die centraal staan in de functie.

De Medewerker Ouderbetrokkenheid geeft mede uitvoering aan het ouderbeleid van de school en doet dit binnen de kaders zoals vastgelegd binnen het programma Leren Loont en in de integrale onderbouwing die door onze school bij de aanvraag is opgesteld.

De Medewerker Ouderbetrokkenheid ondersteunt en faciliteert leerkrachten bij het vormgeven van de ouderbetrokkenheid. Daarnaast stimuleert ze onderwijsondersteunend gedrag van ouders. De Medewerker Ouderbetrokkenheid op school werkt met ouders van kinderen van 2-12 jaar en begeleidt/coacht zowel individueel als in een groep; daardoor wordt de eigen verantwoordelijkheid van de ouder vergroot zodat er meer verantwoordelijkheid wordt genomen voor het leerproces.

Taakomschrijving:

1. Organiseren van verschillende activiteiten voor ouders. De Medewerker Ouderbetrokkenheid voert deze activiteiten zelfstandig uit, eventueel in samenwerking met de groepsleerkracht. Voorbeelden van activiteiten:
 - Kleuterthema's
 - Overstap
 - Individuele coaching van ouder en kind op onderwijs ondersteunend gedrag
 - Inplannen van cursussen, bijeenkomsten en trainingen
 - SV Gio
 - Maken van (oefen)Citotoetsen met ouders
 - Taal voor Thuis
 - Inzetten van externe organisaties voor het geven van cursussen en trainingen op verschillende gebieden
 - Informatiebijeenkomsten Voel je sterk, voor ouders
 - Taal- en Rekentassen
 - Voorleesexpress
2. Ouders inzicht geven in wat hun kind op school leert en doet. De Medewerker Ouderbetrokkenheid adviseert ouders hoe zij hun kind thuis kunnen begeleiden/ coachen bij het leren op school en op de voorschool. De Medewerker Ouderbetrokkenheid geeft themabijeenkomsten aan ouders.
3. Gesprekken stimuleren tussen ouders over opvoeding. De Medewerker Ouderbetrokkenheid vangt signalen op van problemen rond de opvoeding en weet hoe zij kan verwijzen naar andere professionals o.a. schoolmaatschappelijk werk.
4. Gastvrouw zijn van de ouderkamer. Ouders kunnen met allerlei vragen bij de Medewerker Ouderbetrokkenheid terecht; zij is de eerste contactpersoon voor ouders.
5. Adviseren aan de school over diverse aspecten van ouderbeleid. De Medewerker Ouderbetrokkenheid helpt leerkrachten in het contacten onderhouden met ouders.
6. Stimuleren van ouders om mee te doen aan allerlei ouderactiviteiten van de school. Ook stimuleert zij ouders om naar activiteiten buiten school te gaan (taallessen, begeleiding en activiteiten).
7. Het stimuleren/sturen, adviseren, in contact brengen van de ouders met de verschillende instanties waar de ouders mee te maken hebben/kunnen hebben zoals: het CJG, de buurtagent, de school diëtiste, de GGD, de Jeugd tandverzorging, schoolmaatschappelijk werk, de logopedist en anderen.
8. Bij groep nul wordt de Medewerker Ouderbetrokkenheid ingezet om de ouders in groep nul te ondersteunen bij het uitvoeren van de oudercomponent van het programma van groep nul. Daarmee wordt invulling gegeven aan de doorgaande lijn ouderbetrokkenheid groep nul – basisschool.
9. Ondersteunen van het schoolteam als het gaat om uitvoering van het ouderbeleid.

Hoofdstuk 2 – Visie

2.1 Visie op ouderbetrokkenheid

De Kubus betreft ouders bij het onderwijs om het leren te verbeteren en welbevinden van de kinderen te vergroten. Hierbij gaat de school verder dan alleen het stimuleren van ouderparticipatie. Juist didactisch-, pedagogisch- en maatschappelijk partnerschap wordt nagestreefd. Dit gebeurt niet alleen in de ouderkamer en is zeker niet alleen het werk van de oudercoördinator, maar dit is juist een taak voor ieder teamlid. Er worden, planmatig en gestructureerd door middel van schoolbeleid, verschillende interventies gedaan om aan alle partnerschappen te werken.

Ouders en de school voeden samen kinderen op in een open en respectvolle sfeer. Om dit zo optimaal mogelijk te doen, is een goede communicatie tussen school en ouders essentieel. Via de Medewerker Ouderbetrokkenheid in de ouderkamer is er een goede communicatie met als tweeledig doel de ouders actief bij de school te betrekken, maar ook te weten wat er onder de ouders leeft en waar de school nog in kan voorzien.

Dit houdt echter niet in dat ouderbetrokkenheid iets is waar slechts de medewerker ouderbetrokkenheid zich mee bezig houdt. Het is een proces waar het gehele schoolteam mee aan de slag gaat, alleen dan kan er sprake zijn van een geslaagd educatief partnerschap.

Ouderbetrokkenheid thuis heeft een bewezen effect op de leerresultaten. De verwachtingen en de aspiraties van ouders blijken heel bepalend te zijn. Voorbeelden van thuisactiviteiten zijn: gesprekjes voeren met kinderen, (voor)lezen, letter- en cijferspelletjes doen, liedjes en rijmpjes leren en spelen met vormen. Vooral voor jonge kinderen, die voor de ontwikkeling van kennis en vaardigheden meer van hun ouders afhankelijk zijn dan oudere kinderen, blijkt de 'ontwikkende' rol van ouders van groot belang. Het effect daarvan is nog groter als wat er thuis gebeurt, samenhangt met wat er op school gebeurt. De school kan ouders daarin helpen door ouderprogramma's aan te bieden. Voor oudere kinderen is pre-teaching een goede ondersteuner van het te geven onderwijs.

Activiteiten die hierbij aan kunnen sluiten zijn o.a.:

- Kleuterthema's
- Overstap
- Individuele coaching van ouder en kind op onderwijs ondersteunend gedrag
- Inplannen van cursussen, bijeenkomsten en trainingen
- SV Gio
- Maken van (oefen)Citotoetsen met ouders
- Huiswerkbegeleiding
- Taal voor Thuis

2.2 De school kan aan ouderbetrokkenheid werken door o.a.:

- een actieve inzet van de Medewerker Ouderbetrokkenheid.
- reguliere contacten als ouder-en rapportavonden.
- het organiseren van activiteiten in de ouderkamer door de Medewerker Ouderbetrokkenheid of externen vastgesteld in de jaarplanning.
- ouders te laten anticiperen in het lesprogramma door actief deel te nemen aan de uitvoering van verschillende activiteiten zoals kijkje in de klas, aankleding uitvoeringen, meelopen naar.

- de uitgave van een nieuwsbrief, schoolkrant en Voorschoolschoolkrant en het bijhouden van de website.
- de mening van de ouders over de school te vragen via een oudertevredenheidsonderzoek.
- ouders deel uit te laten maken van een medezeggenschapsraad, ouderraad of informeel als vrijwilliger op school.
- momenten creëren wanneer leerkrachten onder schooltijd uit de klas kunnen, waardoor zij meer contactmomenten met ouders hebben en deze effectief, dan wel met of zonder hulp van de Medewerker Ouderbetrokkenheid, kunnen benutten.
- mogelijk invoeren van 10-minutengesprekken bij aanvang van elk nieuw schooljaar, waardoor ouders gelijk mogelijkheid hebben tot een één-op-één gesprek met de groepsleerkracht. Omgekeerde oudergesprekken hierbij is de sleutel tot nauwere samenwerking en educatief partnerschap.
- het houden van (korte) informatiebijeenkomsten door leerkrachten voor ouders van hun eigen groep waarin de lesstof van het recente thema wordt besproken met ouders.

Hoofdstuk 3 – Ouderbetrokkenheid in de praktijk

Wij streven ernaar om de praktijk er als volgt uit te laten zien:

Ouderbetrokkenheidsjaarplanning

Aan het einde van het schooljaar wordt in overleg met de medewerker ouderbetrokkenheid een nieuw jaarplan voor de ouderbetrokkenheid opgesteld.

Ouderbetrokkenheidscoördinatoren

Het programma ouderbetrokkenheid wordt aangestuurd, gecoördineerd en uitgevoerd door de Medewerker Ouderbetrokkenheid.

Themaochtenden/activiteiten

Het organiseren van themaochtenden die aansluiten bij de onderwerpen die in de methodes behandeld worden. Het doel is om ouders aan te laten sluiten bij de leerdoelen. Zo wordt er voor ouders van leerlingen in groep 3 de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan het programma Overstap en ouders van kleuters kunnen deelnemen aan kleuterthema's vanuit Schatkist.

Themabijeenkomsten voor de ouders lopen uiteen van opvoedingsondersteuning, gezondheidsvoorlichtingen met sprekers en educatieve ondersteuning voor de ouders.

Informatiebijeenkomsten als: omgaan met wisselmomenten in de schoolcarrière van het kind, schoolkeuze VO, Kind en Internet.

Themawoorden

Bij ieder nieuw thema krijgen de ouders, de thema woorden en plaatjes (visualisering) mee die in de lessen van het nieuwe thema aan de orde komen.

Kijkje in de klas

Belangstelling voor het kind vanuit de verzorger/ouder is essentieel om afstemming te krijgen binnen de totale ontwikkeling. Wat leert het kind, hoe gedraagt het kind zich op school, wie zijn de vriendjes-vriendinnetjes, hoe worden er dingen aangeleerd op school, welke materialen worden hiervoor gebruikt. Kortom veel vragen waar de verzorger/ouder antwoord op kan krijgen, wanneer de ouder een bezoekje in de groep komt brengen. Het bezoek is tevens voor de ouder een drempelverlager om de leerkracht later aan te spreken.

Daarnaast zijn er regelmatig hulpouders betrokken bij activiteiten binnen en buiten de school.

Koffie-inloopochtenden

Om de drempel tussen school en ouders te verlagen, kunnen koffie-inloopochtenden georganiseerd worden. Deze ochtenden dienen echter als middel om ouderbetrokkenheid te vergroten, niet als doel.

Overstap

In deze methode krijgen de ouders van groep 3 werkboekjes, leesboekjes en een voorleesboek mee naar huis. De materialen sluiten aan bij dat wat in de klas is aangeboden, volgens de methode Veilig leren lezen.

Voorleesexpress

Een programma dat het voorleesritueel introduceert bij gezinnen met een taalachterstand. Leesplezier van kinderen wordt vergroot en de taalontwikkeling wordt gestimuleerd. Een half jaar lang komt er wekelijks een vaste vrijwilliger bij een gezin thuis om voor te lezen.

Taal-, inburgerings-, en participatielessen

Wekelijkse trainingen gericht op taal, inburgering en participatie, voor ouders en wijkbewoners die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen.

Intakegesprekken / 10-minutengesprekken

10-minutengesprekken bij aanvang van een nieuw schooljaar, waarbij ouders de mogelijkheid krijgen om één-op-één kennis te maken met de leerkracht en informatie uit te wisselen over het kind. Bij aanmelding van een nieuwe leerling vindt er een intakegesprek plaats tussen ouders en directie/IB/Medewerker Ouderbetrokkenheid waarin afspraken worden gemaakt en wederzijdse verwachtingen worden uitgesproken.